

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูที่สัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีรายละเอียด และขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ปีการศึกษา 2548 จำนวน 19,020 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรที่เป็นครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ปีการศึกษา 2548 โดยจำแนกตามจังหวัด คือ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา ได้ครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 377 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสุ่มตัวอย่างของ เครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Mogan, 1970, pp. 607-608)

วิธีการสุ่มตัวอย่าง สุ่มจากครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยจำแนกตามจังหวัด ดังนี้

1. แบ่งจำนวนประชากรตามจังหวัด กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Mogan, 1970, pp. 607-608) จากจำนวนประชากรทั้งสิ้น 19,020 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 377 คน

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำแนกตามประเภทสถานศึกษาตามจังหวัด

จังหวัด	ประชากรครู					กลุ่มตัวอย่างครู				
	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ขยายโอกาส ทางการศึกษา	เอกชน	รวม	ประถม ศึกษา	มัธยม ศึกษา	ขยายโอกาส ทางการศึกษา	เอกชน	รวม
ชลบุรี	2,120	1,861	1,365	4,008	9,354	42	37	27	79	185
ระยอง	1,673	899	819	1,002	4,393	33	18	16	20	87
ฉะเชิงเทรา	1,989	1,062	1,300	922	5,273	40	21	26	18	105
รวม	5,782	3,822	3,484	5,932	19,020	115	76	69	117	377

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ

แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 3 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับประเภทสถานศึกษา วุฒิการศึกษา และประสบการณ์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับคุณลักษณะของครู ใน 8 ด้าน จำนวน 97 ข้อ ได้แก่ ด้านการสอน 15 ข้อ ด้านวิชาการ 11 ข้อ ด้านสุขภาพกายและจิต 10 ข้อ ด้านมนุษยสัมพันธ์ 11 ข้อ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ 20 ข้อ ด้านบุคลิกภาพ 11 ข้อ ด้านการอบรม แนะนำ และการปกครอง 10 ข้อ และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย 9 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของครู ใน 2 ด้าน จำนวน 19 ข้อ ได้แก่ ด้านผลงาน 7 ข้อ และด้านคุณลักษณะการปฏิบัติงาน 12 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของครูและผลการปฏิบัติงานของครู
2. ร่างแบบสอบถามจากหลักการและทฤษฎีในข้อ 1 เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยบัณฑิตเพื่อให้เห็นชอบ

3. เสนอแบบสอบถามต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิรายนามดังต่อไปนี้

3.1 ดร.สมุทพร ชำนาญ	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2 ดร.สมโภชน์ อเนกสุข	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและวัดผลทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3 ดร.สุรนต์ ไชยขมภู	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรีเขต 1
3.4 นายวิทยา ดุงคะเสน	หัวหน้ากลุ่มนิเทศก์ ติดตามและประเมินผลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 2
3.5 นายอภิสิทธิ์ รื่นจิตร	ผู้อำนวยการ โรงเรียนพนัสพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 2

4. เสนอแบบสอบถามต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยาลัยบัณฑิตเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอนี้จากผู้ทรงคุณวุฒิ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือดังนี้

5.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Products Moment Correlation) ระหว่างค่าเฉลี่ยรายข้อกับค่าเฉลี่ยรวมของแบบสอบถามแต่ละด้าน (Item-total Correlation) และได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) รายข้อของแบบสอบถามแต่ละตอนดังนี้

5.1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .28 ถึง .94

5.1.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของครู ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .61 ถึง .90

5.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) และได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามแต่ละฉบับดังนี้

5.2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของครู ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) = .99

5.2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของครู ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (α) = .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก คือ จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เพื่อขอความร่วมมือและความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามจำนวน 377 ฉบับ ให้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยจัดของ จำนวนซอง พร้อมติดแสตมป์ถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนภายใน 15 วันตามกำหนด
2. สำหรับแบบสอบถามที่ไม่ได้ส่งคืนตามกำหนด ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่ ได้รับคืนมาทั้งสิ้น 317 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.08

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม และการแปลความหมายของคะแนนที่กำหนดไว้ และเทียบกับเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 22-25) ดังนี้

2.1 แบบสอบถามคุณลักษณะของครู ใช้เกณฑ์และการแปลความหมายดังนี้		
4.51 – 5.00	หมายถึง	คุณลักษณะของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	คุณลักษณะของครูอยู่ในระดับมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	คุณลักษณะของครูอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	คุณลักษณะของครูอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	คุณลักษณะของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2	แบบสอบถามผลการปฏิบัติงานของครู	ใช้เกณฑ์และการแปลความหมายดังนี้
4.51 - 5.00	หมายถึง	ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	ผลการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของครูกับผลการปฏิบัติงานของครู ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Products Moment Correlation) แล้วเทียบกับเกณฑ์ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540, หน้า 144) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .81 ขึ้นไป	ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .61-80	ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .41-60	ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .21-40	ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าระหว่าง .20	ถือว่ามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และการทดสอบสมมุติฐานการวิจัย ดังนี้

1. การวิเคราะห์คุณลักษณะของครู สถิติที่ใช้คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
2. การทดสอบสมมุติฐานที่ 1 “คุณลักษณะของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามประเภทสถานศึกษา” สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบว่าผลการเปรียบเทียบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด (Test-LSD: The Least Significant Difference Test)
3. การทดสอบสมมุติฐานที่ 1 “คุณลักษณะของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามวุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์” สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t -test)

4. การวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานของครู สถิติที่ใช้ คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

5. การทดสอบสมมุติฐานที่ 2 “ผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามประเภทสถานศึกษา” สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเมื่อพบว่าผลการเปรียบเทียบมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด (Test-LSD: The Least Significant Difference Test)

6. การทดสอบสมมุติฐานที่ 2 “ผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก จำแนกตามวุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์” สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t -test)

7. การทดสอบสมมุติฐานที่ 3 “คุณลักษณะของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของครู” สถิติที่ใช้ คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Products Moment Correlation)

8. การทดสอบสมมุติฐานที่ 4 “คุณลักษณะของครูสามารถพยากรณ์ผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกได้” สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)